

Η ΧΕΡΣΟΝΗΣΟΣ ΤΩΝ ΜΕΘΑΝΩΝ

Ιδέα: Τωβίας Σώργος, 1996

ΜΕΘΑΝΑ

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΤΗΣ ΧΕΡΣΟΝΗΣΟΥ

COPYRIGHTS: TOBIAS SCHORR 1996 S & A. PAPAIOANNOU

Μέθανα

Τα Μέθανα είναι μια από τις γνωστές λουτροπόλεις της Ελλάδος. Ο ισθμός του Στενού συνδέει την χερσόνησο Μεθάνων με την Πελοπόννησο, γεωλογικά τα Μέθανα ανήκουν περισσότερο στα νησιά του Σαρωνικού κόλπου και στον ηφαιστειακό τόξο του Αιγαίου. Λόγω των πολλών ηφαιστειών τα Μέθανα έχουν αρκετές ιαματικές πηγές οι οποίες γιατρεύουν πολλές παθήσεις. Οι θερμοπηγές και το καλό κλίμα ήταν ο λόγος για τον οποίο τα νεολιθικά χρόνια κατοίκησαν οι πρώτοι κάτοικοι στα Μέθανα. Υπάρχουν πολλά ερείπια από τα προϊστορικά, αρχαία, κλασσικά, ελληνιστικά, ρωμαϊκά, βυζαντινά και νεοκλασσικά χρόνια. Πολύ γνωστά έγιναν τα Μέθανα κατά την περίοδο της Ελληνιστικής εποχής όπου έγινε η μεγάλη έκρηξη του νεώτερου ηφαιστείου το οποίο βρίσκεται κοντά στο χωριό Καμμένη χώρα στην βορειοδυτική πλευρά της χερσονήσου. Πολλές χιλιάδες χρόνια πριν από την πρώτη ηφαιστειακή έκρηξη υπήρξαν τα ασβεστολιθικά βουνά όπως το Ασπροβούνι και το ακρωτήρι της Κρασοπαναγιάς. Το σπήλαιο το οποίο βρέθηκε στην περιοχή Στενό απέδειξε ότι το βουνό Ασπροβούνι είναι ηλικίας 2.5 εκατομμυρίων ετών. Κοντά σε αυτό υπάρχει ένα από τα ωραιότερα σπήλαια της περιοχής που ανακαλύφθηκε από τέσσερις Μεθανίτες στις 13 Ιανουαρίου του 1973 και ονομάστηκε σπήλαιο των περιστεριών. Το μήκος του είναι 250 μέτρα και χωρίζεται με τρεις θαλάμους. Την άνοιξη ανθίζουν πολλά σπάνια είδη λουλουδιών όπως οι τοπικές ορχιδέες. Τα Μέθανα είναι το ιδανικότερο μέρος για ξεκούραση, περπάτημα και για τους λάτρεις της φύσης.

Η γεωλογική ιστορία των Μεθάνων

Τα ηφαιστειακά νησιά του νότιου Αιγαίου (Αίγινα, Μέθανα, Πόρος, Μήλος, Σαντορίνη, Νίσυρος και Κως) είναι τοποθετημένα κατά μήκος ενός τόξου το οποίο υπέρκειται του βαθύτερου τμήματος της υπολογιζόμενης ζώνης BENIOFF. Το τόξο αυτό θεωρείται σαν το μαγματικό αποτέλεσμα της συνεχιζόμενης μέχρι σήμερα καταβύθισης της αφρικανικής πλάκας κάτω από την πλάκα του Αιγαίου που άρχισε κατά το Μέσο Μειόκαινο. Μεγάλα συστήματα ρηγμάτων άνοιξαν πριν περίπου 4 εκατομμύρια χρόνια την έξοδο για τα πρώτα ηφαίστεια. Μετά από ένα μεγάλο χρονικό διάλειμμα άρχισε ξανά η δραστηριότητα στα 900.000- 500.000 χρόνια πριν. Ποτάμια από λάβα χύθηκαν προς την θάλασσα. Μετά υπήρξε πάλι ένα μεγάλο χρονικό διάστημα μέχρι που έγιναν (εκρήξεις (350.000-250.000 πριν). Η πιο γνωστή έκρηξη έγινε πριν 2200 χρόνια κοντά στο χωριό Καμμένη Χώρα. Την έκρηξη του ηφαιστείου περιέγραψαν οι συγγραφείς Πausανίας, Οβίδιος και Στράβων. Το ρέμα της Λάβας είχε πλάτος 1 χιλιόμετρο και μήκος 2 χιλιόμετρα. Συγχρόνως εξεράγει δεύτερο ηφαίστειο δυτικά από την Καμμένη Χώρα και ένα τρίτο υποθαλάσσιο. Έτσι διαμορφώθηκε η σημερινή χερσόνησος.

Η ιστορία των Μεθάνων

Οι πρώτοι κάτοικοι ήρθαν στα Μέθανα κατά την νεολιθική εποχή (8000-6000 π.Χ.). Οι άνθρωποι Ι τότε ζούσαν σε απλά σπίτια από πηλό και σε σπήλαια. Μετά στην πρωτοελλαδική εποχή (2800-1900 π.χ.) φτιάχτηκαν τα πρώτα πέτρινα σπίτια, ιερά και κάστρα. Η πρώτη ακμή ήταν κατά την μυκηναϊκή εποχή. Τότε βελτιώθηκαν τα κάστρα, τα ιερά και υπήρξε μεγάλη καλλιτεχνική δραστηριότητα. Κατά τις ανασκαφές 1990 βρέθηκε ένα πολύ αξιόλογο μυκηναϊκό ιερό τμήμα μεγάλου οικισμού προμυκηναϊκής εποχής κοντά στην εκκλησία του Αγίου Κωνσταντή-Ελένης. Στις ανασκαφές βρέθηκαν αρκετά ειδώλια

από πηλό, βάζα και άλλα λατρευτικά εργαλεία. Κοντά σε αυτό το ιερό υπήρξε μάλλον η προϊστορική πόλη ΙΟΝΗ μια πόλη η οποία λείπει από τους αρχαίους χάρτες. Οι κάτοικοι της λέγεται πως

πολεμούσαν μαζί με τον Αγαμέμνονα στην Τροία. Τα ευρήματα αυτά και οι διαδόσεις δείχνουν την μεγάλη αξία των Μεθάνων ήδη από τα προϊστορικά χρόνια. Ίσως στο μέλλον υπάρξει επιτέλους ένα τοπικό μουσείο για την έκθεση των πολλών αξιόλογων ευρημάτων της χερσονήσου! Από την γεωμετρική περίοδο δεν έχουμε ακόμα πολλές πληροφορίες. Στην κλασική εποχή υπήρξε μεγάλη ακμή στην δυτική περιοχή της χερσονήσου, όταν οι κάτοικοι των αρχαίων 4 Μεθάνων ήταν περίπου πενήντα χιλιάδες με διακόσιες χιλιάδες δούλους και δικό τους νόμισμα.

Από αυτή την πόλη σώζεται η Ακρόπολη στη θέση Παλιόκαστρο. Αξιόλογο είναι το μυκηναϊκό τείχος στο νησάκι καθώς και ο οικισμός Όγα ανατολικά της χερσονήσου. Κολώνες ναών ακόμα φαίνονται σε πολλά σημεία των Μεθάνων. Οι τότε κάτοικοι ασχολήθηκαν με την αγροτική ζωή, το ψάρεμα, το εμπόριο με την κατασκευή πήλινων αντικειμένων και σκαφών. Υπήρξαν εμπορικές σχέσεις με την ιδιαίτερη περιοχή του Αργοσαρωνικού κόλπου και με την Στερεά Ελλάδα. Κατά τους πολέμους το κράτος των Μεθάνων συνέβαλλε υλικά και ηθικά στην ναυμαχία της Σαλαμίνας ενίσχυσαν το στόλο με τρεις τριήρεις και χίλιους πολεμιστές. Πολλά κτήρια καταστράφηκαν με τους σεισμούς της μεγάλης ηφαιστειακής έκρηξης η οποία περιγράφηκε από τον αρχαίο συγγραφέα Πausανία. Οι Ρωμαίοι μετά ξανάχτισαν πολλά από τα κατεστραμμένα κτήρια και βελτίωσαν τα αρχαία λουτρά και έκοψαν νομίσματα. Μετά από εκατοντάδες χρόνια καταστράφηκαν τα περισσότερα κτήρια από τις επιθέσεις των Γότθων. Κατά τον μεσαίωνα τα Μέθανα ερημώθηκαν λόγω των πειρατών και επιδημιών. Στις αρχές του αιώνα κατασκευάστηκε το νεοκλασικό κτήριο των γνωστών λουτρών. Πριν από τον δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο τα Μέθανα ήταν ένα εντυπωσιακό για την ανώτερη αθηναϊκή κοινωνία. Τότε υπήρξε ένα θέατρο και καζίνο! Μετά την δεκαετία του εξήντα άρχισε η παρακμή της Λουτροπόλεως και την τελευταία δεκαετία έχει επέλθει υποβάθμιση. Γι αυτό και σήμερα

γίνονται προσπάθειες από τους επαγγελματίες και επιστήμονες. Αξιόλογα βήματα έγιναν από επιστήμονες του ινστιτούτου ΕΤΗ Ζυρίχης. Το αποτέλεσμα είναι δυο σύγχρονοι χάρτες (1:25000) και ένα πλούσιο φωτογραφικό αρχείο για την χερσόνησο. Ο μελλοντικός στόχος είναι να προστατευτεί η μοναδικότητα των Μεθάνων και η προβολή για τις ειδικές μορφές τουρισμού και να δοθεί καινούργια ζωή στην χερσόνησο!

Η γνωστή λουτρόπολη

Η πόλη των Μεθάνων είναι γνωστή για τις πολύ καλές ιαματικές πηγές της. Εκεί βρίσκεται και η λίμνη που μαζεύονται τα θειούχα νερά των λουτρών. Άλλα θειούχα νερά βγαίνουν στην άκρη του μικρού κόλπου όπου βρίσκεται και το λιμάνι με τα ψαράδικα καΐκια και τα κότερα. Χλωριούχες θερμοπηγές με την θερμοκρασία μέχρι των 42 βαθμών βρίσκονται στην εκκλησία του Αγίου Νικολάου ανατολικά της πόλης. Αξιοθέατα είναι το μικρό Νησάκι με τα ερείπια του αρχαίου κάστρου, η μυκηναϊκή ανασκαφή στην εκκλησία του Κωσταντή-Ελένης και η αμμουδιά της Λιμιώνας. Στα Μέθανα υπάρχουν αρκετά ξενοδοχεία, πανσιόν και ιδιωτικά δωμάτια. Για ένα καλό γεύμα θα βρείτε ψησταριές, ταβέρνες και εστιατόρια. Υπήρξαν κάποτε τακτικές συγκοινωνίες με το τοπικό λεωφορείο για όλα τα χωριά της χερσονήσου, και τον Γαλατά, Ναύπλιο, Επίδαυρο, Αργός. Για εκδρομές στα άλλα νησιά του Σαρωνικού υπάρχουν συγκοινωνίες με τα φέρρυ-μπόατ και τα ιπτάμενα δελφίνια.

ΧΩΡΙΟ

Τα τελευταία χρόνια το χωριό Άγιος Χαράλαμπος ενώθηκε πολεοδομικά με την πόλη των Μεθάνων. Το όνομα του χωριού προέρχεται από την ομώνυμη εκκλησία. Σώζονται τα παραδοσιακά αγροτικά σπίτια του 18ου αιώνα. Το χωριό είναι και η κατάλληλη αρχή για ένα περίπατο στο ηφαιστειακό κέντρο της χερσονήσου!

Δριτσαϊκά

Το χωριό Δριτσαϊκά βρίσκεται σε απόσταση 1 χιλιομέτρου βόρεια από την λουτρόπολη. Έχει μια πανέμορφη θέα για τον Σαρωνικό Κόλπο! Το χωριό είναι κοντά στο αρχαίο οροπέδιο Θρονί.

Μεγαλοχώρι

Το Μεγαλοχώρι είναι το πιο σπουδαίο χωριό της δυτικής χερσονήσου των Μεθάνων που βρίσκεται σε μια πολύ ωραία θέση με θέα πάνω από τον κόλπο της Επιδαύρου! Φαίνεται το ηφαίστειο, Μαλίζα, η αρχαία ακρόπολη του Παλαιοκάστρου και το ψαράδικο λιμάνι Βαθύ. Οι κάτοικοι του χωριού ασχολούνται περισσότερο με την αγροτική ζωή (ελιές, αμπέλια και σιτάρι). Πολύ ωραία είναι και η εκκλησία της Παναγίας Υπαπαντής στο κέντρο του χωριού. Αξίζει να περπατήσετε στην κοιλάδα Παναγίτσα (παλαιές τοιχογραφίες).

Μεγαλοποτάμι

Το χωριό Μεγαλοποτάμι βρίσκεται ένα χιλιόμετρο βορειότερα από το Μεγαλοχώρι σε ανηφορική πλαγιά. Ενδιαφέρον έχουν οι εκκλησίες του Αγίου Ιωάννου, των Αγίων Ανάργυρων και της Αγίας Μαρίνας.

Βαθύ

Ένα καλό μέρος για να φάτε φρέσκα ψάρια είναι το Βαθύ. Εκεί υπάρχουν μερικές ψαροταβέρνες και ενοικιάζονται δωμάτια. Αξιόλογη είναι και η εκκλησία του Αγίου Σπυρίδωνα πάνω από το λιμάνι. Μάλλον στην ίδια θέση υπήρξε αρχαίος ναός ο οποίος προστάτευε το λιμάνι. Στο νότιο μέρος της παραλίας φαίνεται το μικρό ηφαιστει- ακό βουνό Παλαιόκαστρο το οποίο ήταν η ακρό-

πολη των αρχαίων Μεθάνων. Μεγάλα τμήματα #^του τείχους στέκονται ακόμα όρθια. Στην ανατολική πλευρά της ακρόπολης μπορείτε να δείτε και την πύλη της αρχαίας εισόδου. Στην νότια πλευρά υπάρχει κάτω από το Παλαιό κάστρο και η βυζαντινή εκκλησία του Αγίου Νικολάου. Μπροστά από την πόρτα της βρίσκονται αρχαίες, μαρμάρινες κολώνες ενός ναού. Δυτικά μπορείτε να απολαύσετε την ωραία παραλία Αλμύρα. Εκεί αρχίζει το μονοπάτι για τον ισθμό του Στενού και για το σπήλαιο των περιστεριών.

Καμμένη Χώρα

Η Καμμένη Χώρα είναι δίπλα στο νεότερο ηφαίστειο των Μεθάνων. Παρουσιάζει μια μοναδική θέα! Η τελευταία έκρηξη έγινε πριν 2200 χρόνια και περιγράφηκε από τους αρχαίους συγγραφείς Οβίδιος, Πausανία και Στράβωνα. Οι καταστροφές ήταν τεράστιες σε όλη την περιοχή της αρχαίας Τροιζήνα. Η επίσκεψη στο κέντρο του ηφαιστείου μπορεί να γίνει από το μονοπάτι που αρχίζει στην ανατολική άκρη του χωριού. Θα χρειαστεί περίπου μια ώρα.

Το εγκαταλελειμμένο χωριό της Στέρνα Γαμπρού

Ένα χιλιόμετρο πάνω από την Καμμένη Χώρα βρίσκονται τα ερείπια ενός παρατημένου χωριού. Οι κάτοικοι το εγκατέλειψαν στο τέλος του περασμένου αιώνα γιατί εξέλειπε ο κίνδυνος πειρατικών αιφνιδιασμών. Το χωριό πήρε το όνομα από μια πολύ άτυχη στιγμή. Μια ημέρα ήθελε ένας γαμπρός από την Καμμένη Χώρα να πάρει την νύφη του από ένα χωριό της βόρειας πλευράς των Μεθάνων. Στον δρόμο δίψασε και πήγε να πει νερό από μια στέρνα. Ο άτυχος γλίστρησε και πνίγηκε στην στέρνα. Από τότε η στέρνα λέγεται η «Στέρνα του Γαμπρού». Τα ερείπια των σπιτιών περικυκλώνονται από ψηλά ηφαίστεια. Στην νότια πλευρά του πρώην χωριού υπάρχει η εκκλησία της Αγίας Σωτήρας. Όταν θα παρακολουθείτε το μονοπάτι που αρχίζει κάτω από τον αγροτικό δρόμο, τότε θα φτάσετε γρήγορα σε έναν μεγάλο βράχο. Κάτω από εκείνον υπάρχει μάλλον μια από τις πρώτες κατοικίες των προϊστορικών χρόνων.

Κυψέλη

Το παραδοσιακό χωριό Κυψέλη βρίσκεται περίπου 6 χιλιόμετρα βορειοανατολικά από την Λουτρόπολη των Μεθάνων. Είναι ένα από τα πιο αυθεντικά χωριά της χερσονήσου. Οι Άγιοι Θεοδώροι δεν ξεχωρίζουν πολύ από την παράδοση της Κυψέλης.

Το λιμάνι του Αγίου Γεωργίου

Ομώνυμο λιμανάκι της αξιόλογης εκκλησίας του Αγίου Γεωργίου. Ο μόλος του λιμανιού έχει δημιουργηθεί από ένα βυθισμένο γερμανικό τσιμεντένιο καράβι. Δυο χιλιόμετρα νοτιοανατολικά υπάρχει η αρχαία ακρόπολη Όγα με τα ερείπια ενός ναού του Ποσειδώνος.

Κουνουπίτσα

Η Κουνουπίτσα είναι ένα από τα μεγαλύτερα χωριά των Μεθάνων. Παραδοσιακό και αυτό χωριό με ωραία πλατεία δίπλα από την εκκλησία της Παναγίας. Μπορείτε να επισκεφθείτε και το υφαντικό σχολείο όπου οι κοπέλες μπορούν να μάθουν την αρχαία τέχνη. Ένα χιλιόμετρο πάνω από την Κουνουπίτσα βρίσκονται οι παλιές, βυζαντινές εκκλησίες Άγιος Ιωάννης, Άγιος Δημήτριος και της Αγίας Κωσταντή-Ελένης. Εκεί υπάρχει και η νεότερη εκκλησία της Αγίας Βαρβάρα με το μοναστήρι της.

Παλαιά Λουτρά

Βρίσκεται δυο χιλιόμετρα δυτικά από την Κουνουπίτσα. Το όνομα του χωριού προέρχεται από τα παλαιά θερμά λουτρά που υπάρχουν στην παραλία κοντά στο χωριό του Αγίου Νικολάου. Το παλαιό όνομα του χωριού ήταν Κάτω Μούσκα ή Κάτω Μίγκα.

Μακρύλογγος

Βρίσκεται ένα χιλιόμετρο πάνω από τα Παλαιά Λουτρά σε μια εντυπωσιακή κοιλάδα μεταξύ ηφαιστειών. Εκεί αρχίζει το μονοπάτι για το κέντρο της χερσονήσου και την εκκλησία του Προφήτη Ηλία 712μ υψόμετρο (χώριζα).

Οικισμός Αγίου Νικολάου

Κάτω από το χωριό Παλαιά Λουτρά βρίσκεται η εκκλησία του Αγίου Νικολάου με τον ομώνυμο οικισμό. Η εκκλησία του Αγίου Νικολάου βρίσκεται μάλλον στην ίδια θέση με έναν αρχαίο ναό από τον οποίο υπάρχουν τα απομεινάρια κίωνων ιωνικού ρυθμού. Στην ανατολική άκρη του οικισμού υπάρχουν σκαλιά τα οποία οδηγούν σε ένα μικρό θάλαμο. Σε αυτό εκβάλλουν αεριούχα θερμά νερά με μια μεγάλη ιαματικότητα. Αυτά τα ζεστά νερά βγήκαν πρώτη φορά * μετά από την ιστορική έκρηξη του ηφαιστείου της Καμμένης Χώρας που περιγράφηκε από τον Πausανία. 50 μ ανατολικά υπάρχει μια ξερή στέρνα από την οποία βγαίνουν μεγάλες ποσότητες από ανθρακικό οξύ το οποίο εξαιτίας του ειδικού βάρους χύνεται προς την θάλασσα.

Προτάσεις για εκδρομές στην ηφαιστειακή χερσόνησο των Μεθάνων

Για να γνωρίσετε την μοναδικότητα της φύσης και την ιστορία των Μεθάνων σας προτείνουμε μερικές πορείες:

Λουτρόπολη Μεθάνων Άγιος Χαράλαμπος ^^κοιλάδα Χείρωμα > ηφαιστειακή καλντέρα Σταυρολόγγος -Μέθανα (3-6 ώρες).

Ο γύρος της λουτρόπολης Λουτρά Νησάκι νατριοχλωριούχα λουτρά Αγίου Νικολάου - Λιμιώνα (2-3 ώρες).

Μέθανα Δριτσαϊκά οροπέδιον Θρονί + αρχαίο κάστρο Μέθανα (3 ώρες).

Καμμένη Χώρα κέντρο του νεότερου ηφαιστείου (1-3 ώρες).

Καμμένη Χώρα Στέρνα Γαμπρού - Μακρύλογγος ηφαιστειακή καλντέρα.

Σταυρολόγγος κοιλάδα Χείρωμα οροπέδιον Θρονί + αρχαίο κάστρο Μέθανα (5-6 ώρες).

Μέθανα -*· μυκηναϊκή ανασκαφή στην εκκλησία του Αγίου Κωνσταντή-Ελένης - κόλπος Θειάφι με ζεστά θειούχα αέρια -
-· αρχαία ακρόπολη Όγα - Μέθανα (4 ώρες).

Μέθανα μυκηναϊκή ανασκαφή στην εκκλησία του Αγίου Κωνσταντή-Ελένης αρχαία ακρόπολη Όγα -> ψαράδικο λιμάνι του Αγίου Γεωργίου (6 ώρες).

Βαθύ αρχαία ακρόπολη Παλιόκαστρο βυζαντινή εκκλησία του Αγίου Νικολάου -*· παραλία Αλμύρα (2 ώρες).

Σε όλες τις αρχές των εκδρομών μπορείτε να φτάσετε και με το λεωφορείο ή το ταξί. Μην ξεχάσετε να έχετε γερά παπούτσια, ένα καπέλο και αρκετό νερό!

Λόγω του κινδύνου πυρκαγιών σας παρακαλούμε να μην πετάξετε τα αναμμένα τσιγάρα σας και να μην αφήσετε σκουπίδια! Δώστε παρακαλώ ένα καλό παράδειγμα.

Οι σπουδαιότερες τουριστικές πληροφορίες

Υπεραστικός αριθμός για τα Μέθανα: 22980

Αστυνομία	92370
Πρώτη Βοήθεια	92222
Φαρμακεία	92208
1	92478
Λιμεναρχείον	92279
Ταξί	92479
Πληροφορίες για τα λεωφορεία	92340
Ε.Λ.Τ.Α.	92391
Δημαρχείον	92324
FAX	92437
Ξενοδοχεία	

Ακτή	92387
Αίθρα	92752
Αύρα	92382
Ελένα	
Μεθάνειον	92227
Αι Πηγαί	92258
Σαρωνίς	92312

Χορηγοί:

Σύλλογος Ξενοδόχων
και Ενοικιαζομένων Δωματίων Μεθάνων
Επαγγελματικός και Εμπορικός Σύλλογος
Μεθάνων